

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου 2018 ο εορτασμός των «Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΗΠΚ) 2018», με θέμα «ΠΟΛ(Ε)ΙΣ». Η εκδήλωση, που διοργανώθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης, την Τ.Κ. Ποντοκώμης, τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ποντοκώμης, και το Σύλλογο Κομμωτών Κοζάνης, πραγματοποιήθηκε στο κλειστό αμφιθέατρο Ποντοκώμης και είχε ως γενικό τίτλο «Ποντοκώμη Κοζάνης: Κομμώσεις γυναικών της Νεολιθικής Εποχής».

Διοργανωτές, συμμετέχοντες και παρευρισκόμενοι είχαν τη μοναδική ευκαιρία να προσεγγίσουν με βιωματικό τρόπο, μέσα από τα εκατοντάδες (700 περίπου) τμήματα ανθρωπόμορφων, και στο σύνολό τους σχεδόν γυναικείων ειδωλίων, την εικόνα που αυτά μεταφέρουν για τη γυναίκα των πρώιμων περιόδων της Νεολιθικής εποχής (6500-6000 π.Χ.) στην περιοχή της σημερινής κοινότητας Ποντοκώμης (περιοχή Κίτρινης Λίμνης – πρώην έλος Σαριγκιόλ Κοζάνης).

Τα ευρήματα προέκυψαν από την πρόσφατη σωστική ανασκαφή στη θέση Σουλουκιά Ποντοκώμης, στην περιοχή των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ, η οποία και χρηματοδοτεί την έρευνα, όπως ορίζεται από τον Αρχαιολογικό Νόμο. Τα 200 περίπου από τα σωζόμενα ειδώλια διατηρούν το κεφάλι των μορφών. Πολλά από αυτά φέρουν ιδιαίτερα περίτεχνες κομμώσεις, γνωστό χαρακτηριστικό της πρώιμης νεολιθικής ειδωλοπλαστικής στον ελλαδικό χώρο, σε μια πρωτόγνωρη ωστόσο ποικιλία, που φαίνεται να χαρακτηρίζει τον νεολιθικό οικισμό της Σουλουκιάς, αλλά και τους όμορους σύγχρονους με αυτήν οικισμούς. Από αυτά επιλέχθηκαν για αναπαράσταση οι κομμώσεις 20 ειδωλίων.

Το εγχείρημα εμφανίζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αρχαιολογική έρευνα, εγγίζοντας τα όρια της Πειραματικής Αρχαιολογίας, μια σύγχρονης ερευνητικής μεθόδου προσέγγισης και κατανόησης της προϊστορικής κυρίως εποχής.

Στην εκδήλωση, έγινε αρχικά μια παρουσίαση των ευρημάτων των ανασκαφών στην Ποντοκώμη, με έμφαση στα νεολιθικά ειδώλια, από την Αρετή Χονδρογιάννη – Μετόκη, Δρ Αρχαιολόγου, Προϊσταμένης της ΕΦΑ Κοζάνης. Ακολούθως, κομμωτές και κομμώτριες που δραστηριοποιούνται στο νομό Κοζάνης ανέλαβαν να αναδημιουργήσουν τις επιλεγμένες κομμώσεις της Νεολιθικής εποχής. Τα χτενίσματα στο χώρο της εκδήλωσης έγιναν χωρίς

τα σύγχρονα μέσα της κομμωτικής τέχνης, αλλά με εργαλεία και υλικά που με βάση τα ευρήματα των ανασκαφών είχαν ή θα μπορούσαν να έχουν στη διάθεσή τους οι νεολιθικές κοινωνίες, όπως ξύλινες χτένες και περόνες, κλωστές αλλά και ξυμένο μαλλί αιγοπροβάτων (για όγκο) και άλλα φυσικά υλικά. Τα πιο περίτεχνα χτενίσματα, που όπως διαπιστώθηκε απαιτούν και με τα σύγχρονα μέσα πολύ χρόνο και συνεργασία των γυναικών για να επιτευχθεί το εκπληκτικό αποτέλεσμα που βλέπουμε στα πήλινα ειδώλια, έγιναν, για τις ανάγκες της εκδήλωσης, στα κομμωτήρια των συμμετεχόντων κομμωτριών και με σύγχρονα μέσα.

Οι κομμώτριες που έλαβαν μέρος στην εκδήλωση είναι οι: Δεληζήση Ελένη, Ιωάννου Βασιλική, Καραμανώλα Αναστασία, Κατσικαρώνη Μαρία, Τζέλλου Μαρία και Τσέκαρη Θεολογία. Επίσης, ο πρόεδρος του Συλλόγου Κομμωτών Κοζάνης Πέμας Πέτρος.

Οι ξύλινες χτένες και περόνες που εκτέθηκαν στο χώρο έγιναν από τον Λάζαρο Μανουσαρίδη, φύλακα της ΕΦΑ Κοζάνης. Ως πρότυπά τους χρησιμοποιήθηκαν ανάλογα νεολιθικά ευρήματα του νομού Κοζάνης, που εκτίθενται στην Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής.

Για την αναδημιουργία των νεολιθικών κομμώσεων διαπιστώθηκε κατά την προετοιμασία της εκδήλωσης, πως απαιτούνται ιδιαίτερα μαλλιά, τα οποία φαίνεται πως διέθεταν οι γυναίκες της Νεολιθικής εποχής. Με αυτό το βασικό κριτήριο αναζητήθηκαν και οι νεαρές ή μεγαλύτερης ηλικίας γυναίκες που αποτελέσαν τα μοντέλα της εκδήλωσης, είτε στα κομμωτήρια είτε στο χώρο πραγματοποίησής της.

Έλαβαν μέρος οι εξής: Δεληζήση Παναγιώτα, Κλειτσογιάννη Χριστίνα, Καραγιάννη Αρετή – Μαρία, Καραπαναγιωτίδου Εύα, Κούτσικα Αλεξάνδρα, Κύρινα Σοφία, Μανδραβέλη Ευαγγελία, Μιχαηλίδου Έλλη, Παγούνη Μυρσίνη, Παναγούλια Αναστασία, Παπαδοπούλου Μαρία, Τζημπούλου Μαρία, Τσουκαλίδου Μαρία, Χότζα Άντζελα, Χότζα Κατερίνα, Χότζα Νικόλ. Συμμετείχαν επίσης και λίγα μικρά κορίτσια.

Η εμπειρία υπήρξε πολύτιμη για όλους, καθώς μέσα από τη συνεργασία αρχαιολόγων και κομμωτών /τριών δόθηκε ζωή στα αρχαιολογικά ευρήματα, κι έγινε περισσότερο κατανοητή η εικόνα της γυναικείας μορφής στη Νεολιθική εποχή και του ρόλου της στην τότε κοινωνία, που πιθανόν ήταν σημαντικός. Η ποικιλία των κομμώσεων της Σουλουκιάς (και άλλων θέσεων) θα μπορούσε να αντανakλά ηλικιακές διαφοροποιήσεις, κοινωνική διαστρωμάτωση, αλλά και τον ιδιαίτερο πιθανόν ρόλο ορισμένων γυναικών στην

καθημερινή ζωή, στον γυναικείο μικρόκοσμο ή στην κοινωνία γενικότερα. Υποδηλώνεται επίσης υψηλό βιοτικό επίπεδο της κοινωνίας, μια υπόθεση που στηρίζεται και από άλλα αρχαιολογικά ευρήματα, όπως η εκπληκτικής ποιότητας κεραμική του οικισμού και η οστείνη «σφυρίχτρα» που βεβαιώνει την ανάπτυξη της μουσικής.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης ευχαριστεί θερμά τους συνδιοργανωτές για τη θέρμη με την οποία αγκάλιασαν την εκδήλωση, συντελώντας στην άψογη διοργάνωση και πραγματοποίησή της. Ουσιαστικοί συντελεστές υπήρξαν: το προσωπικό της ΕΦΑ Κοζάνης, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ποντοκώμης, με τον Πρόεδρό του Αντώνη Σαμαρά και τον Γραμματέα Μάκη Μιχαηλίδη, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κομμωτών Κοζάνης Πέμας Πέτρος, οι προαναφερθείσες κομμώτριες με τις εκπληκτικές τους δημιουργίες, και οι μικρές και μεγάλες κυρίες που δέχθηκαν να είναι τα «μοντέλα» μας, αναδεικνύοντας την «ομορφιά της Νεολιθικής Ελλάδας». Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνουμε επίσης στα τοπικά και πανελλαδικά ΜΜΕ που κάλυψαν το θέμα.

Η εκδήλωση αφιερώνεται στην κοινότητα Ποντοκώμης, που πρόκειται να μετεγκατασταθεί σύντομα, παίρνοντας μαζί της τις προσωπικές μνήμες των πολιτών της και το πολιτισμικό της παρελθόν. Επίσης, στις πόλεις του νομού Κοζάνης που προηγήθηκαν στην διαδικασία αυτή, όπως η Μαυροπηγή, ο Κλείτος, ο Κόμανος και άλλες, αλλά και σε όσες αποκαλύπτει η αρχαιολογική σκαπάνη στα όρια των λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ.

Απόσπασμα video από την Εκδήλωση

μπορείτε να δείτε [εδώ](#)

Φωτογραφίες της Εκδήλωσης

{AdmirorGallery}ekdiloseis_images/EHPK_2018/site{/AdmirorGallery}

! Κάντε κλικ στη κάθε φωτογραφία για προβολή σε μεγαλύτερη ανάλυση

□ □ □ □ □ □ □ □ □ **Η ΑΦΙΣΑ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ** □

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Εφορεία Αρχαιοτήτων Κοζάνης

Πολιτιστικός Σύλλογος Ποντοκώμης
Σύλλογος Κομμωτών Κοζάνης
Τ.Κ. Ποντοκώμης

Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς

ΠΟΛ(ε)ΙΣ

Σκελετός Ποντοκώμης
Πόλυοι γυναικεία ειδώλια, 4800 π.χ.

Τοιχογραφία της Ευαγγελίας Μπαλαμάνη
στην περιοχή η Ποντοκώμη Κοζάνης

*«Ποντοκώμη Κοζάνης:
Κομμώσεις γυναικείων της Νεολιθικής Έποχής»*

Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου 2018
Ώρα Έναρξης 11:00 π.μ.
Κλειστό Αμφιθέατρο Ποντοκώμης

• Παρουσίαση των ευρημάτων,
με έμφαση στα νεολιθικά ειδώλια,
των ανασκαφών της Εφορείας
στην Ποντοκώμη, από την
Α. Χανδρογιάννη – Μετόκη,
Δρ Αρχαιολόγου, Προϊσταμένης
της ΕΦΑ Κοζάνης

• Κομμωτές / τριες του νομού
Κοζάνης θα αναπαράγουν
νεολιθικές κομμώσεις, χτενίζοντας
γυναίκες της περιοχής

• Έκθεση Φωτογραφίας

Είσοδος Ελεύθερη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ
ΗΜΕΡΕΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΦΟΡΕΙΑ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΟΖΑΝΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΠΟΝΤΟΚΩΜΗΣ

